

reflexion

Nunnor och p-piller

»... behandlingar som anses nödvändiga för att bota/förhindra sjukdomar kan användas även om de råkar ha en graviditetsförhindrande effekt. Här finns alltså en möjlighet för nunnorna!«

Lancet (doi: 10.1016/S0140-6736(11)61746-7) lanserades av två australiska cancerforskare nyligen ett förslag om att rekommendera kombinerade p-piller till nunnor för att på detta sätt minska förekomsten av bröst-, äggstocks- och livmodercancer bland dessa kvinnor. Redan år 1713 noterades att nunnor hade en betydligt ökad förekomst av bröstcancer. Detta har senare bekräftats av andra studier, och riskökningen gäller även livmoder- och äggstockscancer.

Bakgrunden är antalet menstruationscykler, som är direkt relaterat till cancerrisken. Många ägglossningar under livet innebär ökad cancer-risk. Föder man många barn, ammar länge och slutar menstruera redan i 40–45 årsåldern har man lägst risk för bröst-, äggstocks- och livmodercancer. Om en kvinna inte bromsar ned sina ägglossningar genom att vara gravid och sedan amma under en tid så kan hon i stället använda kombinerade p-piller för att uppnå det mer »naturliga« tillståndet och därmed minska sin risk.

Nåväl, för att återvända till nunnorna så bannlyste ju påven Paulus VI, i sin *Humanae Vitae* från 1968, alla former av preventivmedel, men behandlingar som anses nödvändiga för att bota/förhindra sjukdomar kan, enligt dokumentet, användas även om de råkar ha en graviditetsförhindrande effekt. Här finns alltså en möjlighet för nunnorna!

Det är förstås inte särskilt troligt att p-piller kommer att rekommenderas som cancerprofylax i vårt land, men de positiva effekterna förtjänar ändå att lyftas fram då och då.

Lena Marions
medicinsk redaktör
lena.marions@lakartidningen.se

Foto: Johnny Gustavsson/Scampix

Tvårprofessionell samverkan är grundpelare i projektet »Säker förlossningsvård«, där landets samtliga förlossningskliniker har bidragit till ett omfattande förbättringsarbete. **MEDICINSK KOMMENTAR, KLINIK OCH VETENSKAP** Sidorna 945 och 956

reflexion

931 Nunnor och p-piller *Lena Marions*

signerat

935 Avtal klart för läkare inom landsting och kommun *Marie Wedin, Karin Rhenman*

It debatt

936 Den nya läkarutbildningen – hellre reform än revolution *Hannes Jansson, Karl Axel Lundblad*

Apropå! New Public Management och beslutsfattarnas tankestil Kömiljarden kväver vårdkvaliteten *Christer Petersson*

aktuellt

938 Barnläkare har lägst lön – patologer tjänar mest

940 Pengar för rätt ifyllda sjukintyg fryser inne

941 Avtal 2012: Nytt ettårigt läkaravtal ger 2,6 procent

942 Läkareförbundet hoppar av regeringens välfärdsutvecklingsråd

Astrid Lindgren-fallet: Ingen kritik mot åklagarnas handläggning

943 Statliga pengar föreslås minska bristen på patologer

944 Så ska överbeläggningarna mätas

Patientsäkerhet/Ärenden

medicinsk kommentar

945 Kvalitetsprojekt ska ge Sverige säkrare förlossningsvård *Hans Rutberg*

nya rön

946 Nikotinplåster gav svag effekt hos gravida *Anders Hansen*

Bra resultat av akut migränbehandling *Anders Hansen*

Antikropp mot psoriasis prövad *Anders Hansen*

Inflammatoriska polyneuropatier är en heterogen grupp av sjukdomar i perifera nervsystemet. De kan behandlas med immunmodulerande medel, men tidig behandling är viktig. Sidan 950

Illustration: Karin Lodin

947 ASA förebygger cancer *Anders Hansen*

Modell för sambandet mellan signal-substanser och känslor *Hugo Lövheim*

948 Bromsmedicin av nytta vid svår alzheimer *Anders Hansen*

Framsteg för kinesisk sjukvård – men många kineser är oförsäkrade *Anders Hansen*

Klinik och vetenskap

950 Klinisk översikt Inflammatoriska polyneuropatier kan behandlas framgångsrikt *Rayomand Press, Håkan Askmark, Oluf Andersen*

956 Vårdutveckling Svensk förlossningsvård säkras i ett rikstäckande projekt Tvärprofessionell samverkan en grundpelare i »Säker förlossningsvård« *Charlotta Grunewald, Stellan Håkansson, Ulf Högberg, Charlotte Millde Luthander, Ann-Kristin Sandin-Bojö, Ingela Wiklund*

960 Originalstudie Kreatinin fortfarande den vanligaste njurfunktionsanalysen Undersökning av praxis i Sverige *Susanne Vilhelmsdotter Allander, Anders Larsson, Lars-Åke Marké, Maria K Svensson, Björn Wihlén, Carl-Gustaf Elinder*

963 Rapport Mekaniska problem minst lika vanliga som reflux vid hiatushernia *Thomas Franzén, Lita Tibbling Grahn*

966 Originalstudie Smärta hos barn och ungdomar ett eftersatt område. Brister i omhändertagandet, visar enkätstudie *Gösta Alfvén, Ulla Caverius, Stefan R Nilsson*

debatt och brev

968 Läkarförbundet häpnadsväckande passivt vid införandet av vårdvalssystemen *Theo Bodin, Julia Gitshamo Norrström, Oskar Sköld, Ida Linander, Simon Larsson*

969 Replik till Socialistiska läkare: Vi har olika uppfattningar om vägen till målet *Marie Wedin*

Läkare som affärsmän *Sven Britton*

webbfrågan:

Bör forskrivningsrätten begränsas vid en viss ålder?

Se Signerat nr 17–18, sidan 859.

Ja		19 %
Nej		74 %
Vet ej		7 %

552 hade svarat den 7 maj kl 11.00.

Foto: Kamerapress/BL Bildbyrå

NYA RÖN Framsteg för kinesisk sjukvård – men många kineser är oförsäkrade. Sidan 948

Världens mäktigaste läkare? *Jonas F Ludvigsson*

970 Svenska neurologföreningen: Antalet neurologer behöver fördubblas under den kommande tioårsperioden *Ingela Nilsson Remahl, Sten Fredrikson, Martin Gunnarsson, Albert Hietala, Lars Stridh, Katarina Jood, Joachim Burman, Rune Johansson, Svend Marup Jensen, Jesper Petersson, Laleh Zarrinkobb, Anja Smits*

971 Socialstyrelsen om läkares fria forskrivningsrätt: Problemen finns – vi vill ha en genomlysning *Per-Anders Sunesson*

972 Sagan om bondbyn – tankar kring sjukskrivning *Susanna Wahlund*

kultur

973 Recensioner

976 Iediga tjänster

978 platsannonser

993 meddelanden

994 information från läkarförbundet

endast på webben

Fler artiklar på Lakartidningen.se

TIPSA LÄKARTIDNINGEN

Har du ett nyhetstips – ta kontakt med redaktionen! Mejla till: tipsa@lakartidningen.se
Tala om ifall du vill vara anonym!

Vetenskapliga artiklar har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab av vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

Organ för Sveriges läkarförbund
Box 5603, 114 86 Stockholm
Besöksadress: Östermalmsgatan 40
Telefon: 08-790 33 00
Fax: 08-20 76 19 (centralredaktion)
08-20 74 35 (annonser)
Webb: Lakartidningen.se
E-post: redaktionen@lakartidningen.se
annonser@lakartidningen.se
fornamn.efternamn@lakartidningen.se

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Jonas Hultkvist 08-790 34 61

Medicinsk huvudredaktör
Jan Östergren (internmedicin) 08-790 34 31

Redaktionschef och stf ansvarig utgivare
Karin Bergqvist 08-790 34 91

Tf medicinsk redaktionschef
Anne Brynolf 08-790 34 87

Webbchef
Elisabet Ohlin 08-790 34 97

Marknads-/annonsdirektör
Ulf Jansson 08-790 35 47

Medicinska redaktörer
Jon Ahlberg, docent (patientsäkerhet)
Margaretha Bågedahl-Strindlund, docent (psykiatri)
Ylva Böttiger, docent (klinisk farmakologi)
Mikael Hasselgren, med dr (allmänmedicin)
Lena Marions, docent (obstetrik/gynekologi och pediatrik)
Louis Riddez, docent (kirurgi)
Carl Johan Sundberg, docent (fysiologi)

Sekretariat
Inga-Maj Lagerholm 08-790 34 11
Britt-Marie Ström 08-790 34 79

Administration/ekonomi
Yvonne Bäärnhielm 08-790 34 74

Produktion
Marita Arvidsson (grafiker) 08-790 34 72
Mats Kardell (IT) 08-790 33 38
Bo Svensson (IT) 08-790 33 19

Grafik: Typoform (där inget annat anges)

Redaktion
Miki Agerberg (reporter, vik) 08-790 34 62
Björn Enström (webbredaktör) 08-790 34 81
Doris Francki (medicinsk redigering) 08-790 34 67

Sara Gunnarsdotter (reporter) 08-790 34 10
Sara Holfve (AD) 08-790 34 63
Jarl Holmén (medicinsk terminologi, korrektur) 08-790 34 64
Gabor Hont (kultur) 08-790 34 80
Carin Jacobsson (meddelanden) 08-790 34 78
Ewa Knutsson (debatt, medicinsk redigering) 08-790 34 83

Jan Lind (debatt) 08-790 34 84
Michael Lövttrup (reporter) 08-790 35 26
Marie Närlid (reporter) 08-790 34 29
Madeleine Ramberg Sundström (redigering) 08-790 34 82
Birgit Wilhelmsen (medicinsk redigering) 08-790 34 94

Marknads- och annonsavdelning
Britt-Marie Aronsson (annonskoordinator) 08-790 34 95

Irene Balsam (annonservice) 08-790 34 90
Eva Larsson (säljare) 08-790 35 06
Göran Sterner (säljare) 08-790 35 03

Prenumerationsavdelningen
Hélène Engström 08-790 33 41
pre@lakartidningen.se

Läkartidningen Förlag AB
Håkan Wittgren (vd)

TS-kontrollerad upplaga: 42 300 ex
ISSN: 0023-7205 (pappersutgåva)
1652-7518 (webbupplaga)

Tryckeri Sörmlands Grafiska AB

organ för **Sveriges läkarförbund grundad 1904**

